

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vojna.

Prvi boj mej Bolgari in Srbiji bil je pri Vlasini in sicer še pred objavo vojne. Srbi trdijo, da so Bolgari napali Srbe, in da je to bil povod začetku vojne. Ako premislimo, kaka poročila so poprej prihajala od srbsko-bolgarske meje, se nam dosti verjetnejši zdi, da so Srbi boj izzivali, iskavši povoda za napoved vojne. Da je bila ta praska res pravi povod, bi se vojna ne bila takoj drugi dan pričela, saj je vendar Srbija morala še marsikaj pripraviti, če tudi je bila vojska že mobilizovana. V tem boji je bilo 24 Srbov mrtvih in ranjenih. Pomisljivo je, da se je baš bolgarski polk kralj Milan prvi bojeval proti Srbom.

Bolgare je popolnem iznenadila vest, da so Srbi napovedali vojno. Prav nič neso bili pripravljeni za boj proti Srbom. Knez bil je v Plovdivu, mnogo čit na turške meje. Tedaj ni čuda, da Srbi tako hitro prodirajo v Bolgarijo in so samo še kakih 25 kilometrov od Sofije. Ta vojna dá se primerjati le roparskemu napadu.

Bolgari se povsod umikajo. Sedaj, ko so zgubili Dragomansko sotesko, se bodo težko več dosti branili.

Pri Caribrodu ujeli so baje Srbi po kratkem a trdem boji 50 Bolgarov. Srbska vojska ob Timoku pomika se tudi dalje. Ali tu ne gre Srbom tako lahko, kakor je na Caribrodski cesti. Vsako novo pozicijo morajo le z veliko težavo privojevati. Bolgari se branijo nenavadno hrabro, če tudi so povsod v manjšini. Zlasti je bil dvadnevni boj pri kuli Adlijé jako krvav. Nič manj nego 100 mrtvih in 200 ranjenih imajo Srbi. Palo je več častnikov. Mej mrtvimi je podpolkovnik Stokić, ranjena sta sanitetni podpolkovnik Lazerević in major Sturm. Poslednji je rojen Prus in posebni ljubljeneč kralja Milana. Naposled so se morali Bolgari udati preveliki srbski sili. Po srbskih poročilih so Srbi ujeli 150 Bolgarov, 1 batalijon prostovoljcev je pa pozneje ob Timoku sam položil orožje.

Srbi nameravajo protigrati vse zveze mej Vidinom in Sofijo. Zaradi tega je pa velik strah v mestu. Prostovoljci že odpovedujejo pokorščino. Tako poročajo vsaj srbske brzjavke.

Pa tudi pri Trnu imajo Srbi hude boje. Bolgari so jih nazaj pomaknili pri Komastici in zaseli Gedić.

Kako je izpala bitva pri Slivnici, kjer se je imela odločiti osoda Sofije, še ne vemo. Dosti upanja sicer ni, da bi bili zmagali Bolgari, če tudi so iz Rumelije dobili pomoči. Gotovo je pa, da li Srbi ne bili prodri tako daleč v Bolgarijo, da so imeli Bolgari vse čete na srbski meji. Toda srbski državni in njih kralj prelomili so častno besedo, ki so jo dali, da ne začno vojne pred sklepom konference.

V Rusiji začeli so tudi simpatizovati z Bolgari. Vlada, ki je poprej odločno bila proti knezu, dovolila je odposiljanje smodnika in patron v Bolgarijo. Katkov, ki je bil poprej proti Bolgarom, je zdaj zanje jako vnet in graja postopanje kralja Milana. Slovansko blagodejno društvo je sklenilo poprositi carja, da naj ustavi bratomorske boje na Balkanu, kateri so v sramoto vsemu slovanstvu in so sveto slovansko stvar zaboli v srce ter naj vzame mučeniški narod bolgarski v svoje varstvo ter dovrši na jugu začeto sveto delo osvobojenja slovanskih bratov. Nadalje je prosilo to društvo, da se dovoli nabirati po vsej Rusiji darove za ranjene Srbe in Bolgare.

Turki se baje ne bodo nič mešali v srbsko-bolgarsko vojno, ampak bodo mirno gledali, kako se bijeta ta dva slovanska rodova. Tako se vsaj poča iz Belega grada. Vprašanje je pa, kaj pokaže Turki, ko bode treba sklepati mir. Ako Bolgari izgube kos zemlje, izgubi Turčija nekaj davka, kajti Srbija ga gotovo ne bode hotela plačevati.

Kake posledice bode pa imela ta vojna, se še prav ne ve. V Rusiji se nadejajo, da bode pal knez Aleksander. Pa tudi iz Berolina prihaja vest, da se Nemčija ne misli potegovati za Aleksandra. Ako pride kdo drugi na bolgarski prestol, bodo Rusi že skrbeli, da Bolgari ne bodo imeli prevelikih izgub od te vojne.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. novembra.

Novi naučni minister Gautsch je teh misli, da se v deželah z mešovitim prebivalstvom morata v vseh šolah, od najnižje do najvišje, gojiti jednako oba deželna jezika. S tem mnenjem gospoda ministra se mi pač ne moremo strinjati, ako gospod minister misli tudi na ljudsko šolo. Poslednja mora v prvi vrsti gledati na pouk materinega jezika. V srednjih šolah naj se pa gojita oba jezika jednako. Tega mnenja bila je tudi večina mestnega zbora

Ljubljanskega, ko je sklepala resolucijo, da bi bila tudi slovenščina obligatni predmet na Ljubljanski realki.

Poročali smo pred nekaterimi meseci, da je mej Nemci v Liberci na Českem navstal resen razpor. Pri poslednjih državnozbornskih volitvah volil je velik del Liberčanov drugega kandidata, nego ga je postavil nemški volilski odbor. Pri nadomestilni volitvi za deželni zbor 9. dne novembra se je zopet pokazal razkol. Posledica temu je bila, da je 29 mestnih odbornikov odložilo svoje mandate. Odstopivši mestni odborniki izdali so neko izjavo, v kateri trdijo, da se temu mejsebojnemu razporu krivi napačni politični odnosi v Avstriji. Čehom in vladi more biti le po volji, če se Nemci pripravijo mej sabo. V Liberci so najodločnejši nasprotniki sedanje vlade. Obe stranki, ki se prepirata mej seboj, sta ultranemški. Niti jedne, niti druge ne more podpirati vlada. Nemce jezi, da ne morejo več zatirati Čehov, ker pa prihajajo do spoznanja, da so prešabi, da bi vrgli vlado, so se pa v obupnosti jeli napadati mej seboj. Odstopivši mestni odborniki bili so hudi sovražniki Čehov. Vse sile so bili napeli, da bi preprečili osnovo česke ljudske šole v Liberci.

Mej novim osrednim klubom hrvatskega sabora in nezavisno stranko vrše se baje dogovori, da bi privrženci poslednje ustopili v ta klub. Nezavisna stranka je baje pripravljena odstopiti nekoliko od svojega programa. Prebivalstvo hrvatskega Primorja obrnilo se je na poslanca barona Zmajića, da naj se v klubu narodne stranke ustavi temu, da bi županija predstavila se z Reke v Ogulin. Ko bi narodna stranka ne hotela ustreči njegove želji, naj pa izstopi iz njenega kluba. Odprto pismo, katero je izročil poslanec Barčić baronu Zmajiću, ima 1560 podpisov; podpisalo je je tudi 100 Rečanov.

Vnanje države.

Izjava francoske vlade, katero je prebral v zbornici Brisson, ni napravila pričakovanega utisa. Samo ono mesto, ki govori o republiki sovražnem postopanju duhovščine, zadovoljilo je vse republikance. Hudo so pa ugovarjali na leviči trditvi, da narod ne želi ločitve cerkve od države. Veči del izjave, zlasti pa oni stavki, ki govoré o tonkinske in madagaške politiki, napravili so kaj slab utis. Skoro vsa zbornica je godrnjala. Jedva 10 poslancev je naposled izjavi ploskalo. Intransigenti mislijo, da po tej izjavi ne morejo podpirati ministerstva. Radikalci mislijo, da so sicer nekatere misli te izjave dobre, a vendar so vse kaj drugega pričakovali od vlade. Pa tudi vladni pristaši neso popolnem zadovoljni s to izjavo. Ko bi smeli soditi po poročilih, ki prihajajo iz Pariza, morali bi misliti, da ministerstvo Brissonovo ne bode več dolgo. Bolj nego politički zadovoljil je poslance gospodarski del, kateri poudarja, da bode vlada z varčnostjo skušala zboljšati finančno stanje, ker drugače velike reforme

LISTEK.

Rip Van-Winkle.

(Iz W. Irvingove „knjige črtic“ poslovenil Vinko.)

(Konec.)

Vender so sklenili slišati mnenje starega Petra Vanderdocka, katerega so baš videli počasi prihajajočega sem po cesti. To je bil potomec zgodovinarja istega imena, ki je spisal jedno najzgodnejših poročil o tej pokrajini. Peter je bil najstarejši prebivalec v vasi in dobro vešč vsem čudovitim dogodkom in poročilom cele soseščine. Takoj se je spomnil Ripa ter potrdil njegovo pripovedovanje na najpovolnejši način. Zatrjeval je družbi, da je to gola resnica, o kateri je govoril njegov praded zgodovinar, da so se po Kaatskillskih gorah od nekdaj že klatila čudna bitja; da so ljudje videli, da veliki Hendrick Hudson, ki je prvi našel reko in deželo, tamkaj vsakih dvajset let s svojimi mornarji s Polumeseca praznuje nekaj pustni večer,

in da mu je tako dopuščeno, zopet obiskati mesto svojega podjetja in paziti na reko in veliko, po njem imenovano mesto; da jih je njegov oče nekoč videl, kako so v svojej starej holandskej nošnji v neke jami v gori kugljali, in da je on sam nekega poletnega popoldne slišal ropotanje njihovih krogelj kakor daljno grmenje.

Da dolgo povest na kratko končam: družba se je dvignila ter se vrnila k važnejšim zadevam volitvenim. Ripa je vzela njegova hči s sabo, da bi pri njej živel. Imela je prijazno, dobro opravljeno hišico in krepkega, veselega poljedelca za moža; v njem je Rip spoznal jednega onih dečkov, ki so imeli navado plezati mu po hrbtu. Kar zadeva Ripovega sina in naslednika, — to je bila tista prava podoba njegova, katero je videl naslanjajočo se ob drevo, — rabili so ga za delo na svojini, a kazal je prirojeno nagnenje, imeti opraviti z vsem drugim, samo z lastnim poslom ne.

Rip je zopet pričel s starim svojim pohajanjem in navadami; kmalu je našel nekaj prejšnjih svojih tovarišev, a vse te je čas trdo bil strahoval;

za tega delj si je rajši dobil prijateljev mej rastočim rodом in ti so mu kmalu bili zelo naklonjeni.

Ker doma ni imel ničesa opraviti in je dospel do one srečne starosti, ko človeku brez kazni ni treba nič delati, zasel je zopet svoje mesto na klopi pred krčemskimi vratmi in čislali so ga kot jednega izmej vaških starešin in kot povestnico starih časov, pred vojsko. Preteklo je nekaj časa, da je mogel priti v pravi tek žlobudravosti ter razumeti čudovite dogodke, ki so se godili mej njegovo otrpjenostjo: na primer, da je bila prevratna vojska, da se je dežela otresla jarma stare Angleške in da je zdaj namesto podložnika Njegovega veličanstva Jurija tretjega svoboden meščan Zjedinjenih držav. Rip v istni ni bil politik; premembe držav in vlad so njega le malo brigale; a bilo je nekovo samosilstvo, pod katerim je on dolgo stokal, in to je bila vlada kuhalnice. Sreča, da je tega bilo konec; potegnil je svoj vrat iz jarma zakonskega, in mogel je priti in oditi, kakor je hotel, ne da bi se bilo treba bati sile gospe Van-Winklove. A če se je le imenovalo njeno ime, zmajal je z glavo in s pleči

neso možne. — Jedinost republikancev se bode pa težko dala ohraniti, ker se je vlada izrekla proti splošni amnestiji. S tem je izgubila glasove krajne levice. Razpor mej republikanci, ki se utegne v kratkem pokazati, koristil bode monarhistom, ki kaj ponosno sedaj vzdigujejo glave.

Nemčija misli osnovati še jeden železniški polk. Sploh Nemčija namerava letos marsikaj ukreniti za izboljšanje vojske. Morda jo k temu nekoliko sili sedanji kritični evropski položaj.

Vodja ustaje v **Kanadi**, Riel, bil je predvčeraj usmrten. Njegov zagovornik si je jako prizadeval, da bi bil dosegel pomiloščenje, pa vse prizadevanje bilo je zaman.

Dopisi.

Iz Zagreba 16. novembra. [Izv. dop.] (Vladika Strossmayer v Zagrebu. — Glasovi o reorganizaciji opozicije. — Dr. David Starčević in Josip Gržanič pred sodnijo. — Ban v zadregi.) Dne 10. t. m. prispel je v Zagreb vladika Strossmayer ter odsel v palači barona Ljudevita Vranyczanyja, čegar gost ostane vse dni svojega bivanja v našem glavnem mestu. Prišel je se je vladika z Dunaja, kjer ga je vsprejel cesar v avdijenci in kjer je konferoval dalje časa s papeževim nuncijem. Takoj drugi dan po svojem prihodu v Zagreb obiskal je bana Héderváryja („Agramerica“ je z židovsko svojo arogancijo pisala, da je njega — tajnega svetnika Njegovega Veličastva — doletela velika čast, da ga je ban vsprejel v avdijenci) in dne 12. t. m. vrnil mu je ban obisk. Istega dne obiskal je vladika kardinala Mihajlovića, kateri mu je tudi vrnil obisk. — Naravno, da je v taci okolnostih široko polje političnim kombinatorjem ex professo in to tembolje, ker je ravno sedaj naša domovina v takem položaju, da ni treba posebnega proroškega duha, da se predvidi prej ali slej katastrofa.

Nekateri mislijo, da hoče Tisza storiti skrajni korak ter izvršiti ono, kar so njegova časnikarska glasila oznanjevala, že toliko časa, pokoriti namreč slavnega vladiko s tem, da mu postavi suffragana, ki bi upravljal vladikovino. Dasi so taki glasovi o sedanjem času, ko so Madjari pripravljeni pokoriti Hrvatsko na vse mogoče načine, ko hočejo madjarsko državno idejo z razbeljenim železom užgati v srca Hrvatov; — umljivo, mislimo vendar, da so neosnovani. Za tako neprevidnega vsaj ne moremo imeti Tisze, da bi tako že prenapeti lok hotel nategniti tako, da počí, kar bi se gotovo zgodilo, ko bi ljubljena narodovega po preteklih pet in tridesetih letih blagoslovljenega njegovega delovanja na stara leta njegova hotel ponižati. Sicer pa bode Tisza gotovo tudi dobro premislil, kako bi se javno mnenje vse omikane Evrope obrnilo proti njemu, ko bi tako slavnega in obče občudovanega moža hotel zavoljo domoljubnega njegovega mišljenja in delovanja kaznovati.

A tudi onim, ki v teh obiskih vladinih vidijo prevrat vladine politike in jih davajo v zvezo z uplivom neke močne Slovanom prijazne stranke pri dvoru ter vsled tega govore že o bližnjem odstopu banovem, ne moremo pritrditi; kajti vsa znamenja kažejo, da so Madjari ravno sedaj trdneje v sedlu, ko kedaj poprej.

Mi tedaj mislimo, da vse te vladine vizite veljajo ustanovi, kateri začetnik in pokrovitelj je on, da veljajo „jugoslovanske akademiji“.

ter pogledal proti nebu, kar je moglo veljati kot izraz udanosti v usodo, ali pa veselje nad oproščenjem.

Imel je navado svojo povest povedati vsakemu gostu, ki je izstopil v hotelu gospoda Doolittla. Iz prva so opažali, da pri vsakem pripovedovanju izpremeni nekatere točke, — brez dvojbe je bilo temu uzrok, ker se je bil še le pred kratkim vzbudil. Naposled se mu je zaokrožila natanko tako, kakor sem jo jaz povedal in vsak mož, vsaka ženska, vsak otrok v okolici jo je znal na pamet. Nekateri so vedno hoteli dvojiti o njenej resničnosti ter trdili svojo, da Rip ni bil pri pravej pameti in da je bil vedno nezanesljiv v tej stvari. Stari holandski prebivalci pa so jej v obče popolnem verjeli. Še dandanašnji nikdar ne slišijo grmenja v kaatskillskih gorah kakšno poletno popoldne, da bi ne dejali: Hendrik Hudson in njegovi mornarji kugljajo; in vseh pod ženino oblastjo nahajajočih se mož v okolici želja je, da bi takrat, kadar se uklanjajo pod težo življenja, mogli dobiti jeden uspravajoč požirek iz steklenice Ripa Van-Winkla.

Tudi to so namreč nameravali Madjari dobiti v svoje roke s tem, da jej usilijo izmej akademikov samih vladnega mameluka a la Vukotinović ali Pavić za predsednika, ali jej pa v skrajnem slučaju imenujejo vladnega komisarja. Da bi bilo potem le vprašanje časa, kedaj bi ta zavod, ki ga je vladika Strossmayer utemeljil svojemu narodu v slavo in vsemu južnemu slovanstvu v korist, začel delovati tako, kakor iz bivše „slovaške matice“ nastalo kulturno društvo“, umljivo je samo po sebi. — In to nevarnost hotel je vladika s svojimi obiski in svojim posredovanjem pri samem kralji odkloniti vsaj za sedaj, kajti on in z njim vred tudi mnogi drugi rodoljubi so prepričani, da poznejša obdobja obnavljanja akademijskega predsedništva ne bodo več nahajala takih temnih razmer in tako malega pokolenja, kakor sedanje. Upamo, da se je vladiki posrečilo odkloniti akademiji pretečo nevarnost in da bode nedvojbeno nova izvolitev sedanjega učenega nje predsednika, zadobila Najvišje potrjenje.

O posredovanji vladicinem pri papeževem nunciju čuje se, da se je tikalo višjega duhovnega pastirstva v kraljevini Srbiji. Kralj Milan je — po posredovanji Madjarov se ve da — neki sam izrazil željo, da bi vrhovno pastirstvo katoliške cerkve v Srbiji ne pripadalo Djakovskosremskemu, ampak Kaloškemu vladiki. Vsa prilika je da je ta vest resnična; vsaj je nepremišljeni in duševno topi „še vladajoči“ srbski kralj po prišeptavanji Madjarov storil že večje in usodnejše napake, katere se bodo na Srbiji prej ali slej ostro maščevale.

Opozicija utegne prisotnost vladike Strossmayerja porabiti v to, da se reorganizuje in dogovori o složnejšem postopanju. Članovi novo osnovanega osrednjega kluba, kateremu bode vsekakor v našem parlamentskem in političnem življenji pripadala še važna naloga, so vedno okolu vladike in ni skoro dvombe, da bodo osvojili program njegove — neodvisne narodne — stranke, katera se utegne potem popolnem zjediniti z njimi. Začela so se tudi dogovarjanja s stranko prava zavoljo skupnega operovanja po jednotnem načrtu. Sicer je s to stranko težko vsako dogovarjanje, dokler jej je na čelu dr. Ante Starčević, katerega vodi le osobna mržnja in antipatija, a mej mlajšimi nje člani je vender toliko inteligentnih in politično veščih mož, da je vendar opravičeno upanje o vsaj nekakem vspehu začetih dogovorov.

„Stranka prava“ imela je shod dne 14. t. m. v uredništvu „Slobode“; neodvisna narodna stranka pa 15. v Vranyczanyjevi palači v navzočnosti vladice. Vspeha pogajanj Vam za danes ne morem še sporočiti.

Dr. Davida Starčevića in Josipa Gržanića, katera je sabor izročil sodnji zavoljo dejanske pretnje proti banu, pridržal je banski stol v preiskovalnem zaporu. Izjavila sta namreč, da sta faktično dala iz saborske dvorane odhajajočemu banu zavoljo nepatrijskih njegovih besed vsak po jedno brco v slepi del njegovega telesa. Vladino in polvladino časnikarstvo je vsled te izjave čisto konsternovano in mameluška stranka se, kakor se čuje, pripravlja, da pred sodnijo s pričami dokaže, da sta oba imenovana banu le grozila, a obrcala da ga nesta. Ker imata pa oba zatoženca zopet priče za svojo trditev, ne bode tedaj mogoče jima nasprotnega dokazati in zato že sedaj narodna stranka gotovo obžaluje, da je dovolila sodnijsko preganjanje imenovanih dveh poslancev.

Ban pa je tudi v veliki zadregi, ker se je vjel v zanjko, katero je nastavljal opoziciji, katero je — menda po sebi — sodil za plaho. V zadregi je ban za to, ker je nečuvno v hrvatskej zgodovini, da bi bil kedaj kak ban le približno jednako dejanje pustil brez osobnega zadoščenja ali o jednake prizoru plaho pobegnil iz sabornice. Nasprotno bili so vsi hrvatski bani osobno hrabri in neustrašljivi. Kot take pozna jih tudi narod in lahko si mislite, kakošen pojem si bode učinil po tem, kar se je dogodilo, o banu Khuen-Héderváryji.

Z Dunaja 16. novembra. [Izv. dop.] Nedavno sem čital v nekem slov. časopisu „Naša mladež in obrtne šole“, ki me je napotil zapisati nekoliko vrstic v pojasnilo.

Članek mi večinoma ugaja; le to pa mi ne dopada, ko se zopet toži, ko se govori o obrtnih šolah, da, ko bi jih vlada tudi napravila, manjkalo bi jej v to potrebnih, domačih učiteljev.

Jaz pa pravim učiteljev bi prav nič ne manjkalo, le obrtne šole je treba.

Pisatelj onega članka morda ni vedil, da je slav. dež. odbor oddal še v septembru več štipendij ter odposlal dva učitelja in dva mizarja, od katerih je jeden že v Gradci obrtno šolo dovršil, na tehnološki muzej na Dunaj, da ondi dopolnijo svoje študije ter se usposobe za prihodnjo obrtno šolo, koju misli vlada otvoriti. —

Vsi imenovani dovršili bodo do poletja 1886 popolnem svoje študije in obrtna šola bi se lahko odprla že v prihodnji jeseni,

Le šole je treba, učiteljev se ne bo manjkalo in sicer domačinov!

Tukajšnji tehnološki muzej obiskuje nad 200 slušateljev, mej kojimi se nahaja tudi 5 Kranjcev-Slovencev, ki jih je odposlal slav. dež. odbor.

Tudi Schulverein ni zaostal, ampak odposlal je sem sestro g. prof. Linharta, jej dal 300 gold. štipendije, da se pripravi za praktično poučevanje v pletenji za prihajajo obrtno šolo, koju bodo gotovo ustanovili že drugo leto na Kranjskem.

Morda bo zopet Schulverein prvi, ki bode prišel s prepotrebnimi šolami.

Tudi naj omenim, da so na tem zavodu zastopani skoraj vsi stanovi, kar kaže, da ima ravno obrtnija še najlepšo prihodnost. Le na Kranjskem sili vse v gimnazije ali realke.

Pa kam naj bi tudi šli, ko nema Ljubljana, razen imenovanih, nobene obrtne šole, kar druga glavna mesta že skoraj večinoma imajo.

Kako lahko bi se v kratkem odstranilo uvažanje pletenin iz tujih dežel, ko bi imela Ljubljana obrtno šolo za te izdelke, ki bi dajali deželi premnogo dobička. Učencev bi se ne manjkalo, ker vsakdo ve, kako lahko in drago se spečavajo fino napravljene pletenine iz vrbovine.

Tudi so naši kraji posebno ugodni za vrborejo.

Ako bi kmet vedel, koliko dobička bi mu ravno vrboreja dajala, in ko bi se sploh znal ž njo pečati, takoj bi zasadil vse gole in močvirne kraje z vrbami, in vrbove šibice (protje) dajale bi mu več novcev, kakor pa žito in trava, ki po taci krajih celo ne raste.

Celo trdijo, da je bolje vrbe umno vzgojevati, kakor pa imelj, da se prve bolj obneso nego slednji.

Sicer je pa treba, da se slušateljem tehnološkega muzeja da takoj prilika, svoje rojake seznaniti s prepotrebnim vzgojevanjem vrbovine in pletenja, da prvi precej po končanej šoli svoje študije praktično uporabijo in se tako z vednim pripravljanjem za šolo ali predavanje nadalje urijo.

Iz Turjaka pri Velikih Laščah 16. novembra. [Izv. dop.] Pač redki so dopisi, ki Vam dohajajo iz našega trga in iz naše okolice sploh, zato rečem Vam gotovo ustrezem, ko Vam pošiljam nekaj veselega. Včeraj smo namreč ustanovili tu pri nas podružnico slovenskega šolskega društva sv. Cirila in Metoda. Zbralo se je nas bilo nad dvajset rodoljubnih mož in ženskih ter smo po upisanji in uplačnanji prvega letnega doneska volili vodstvo. Zbrani so bili per acclamationem gg.: župnik Jakob Gruden prvomestnikom, graščinski oskrbnik Janko Vdovič blagajnikom in učitelj Škocijanski Gustav Pirec tajnikom. Članov se je upisalo takoj prvi dan 37, in to: 1 ustanovitelj, 29 letnikov, a 7 podpornikov, mej njimi tudi več žená in deklet. To število je za naše skromne razmere velikansko a upati je, da se bode še pomnožilo.

Ko se je bilo zaključilo zborovanje, pomudili smo se navzočni udje par uric pri kupici rujnega vinca ter pristopili vsi še krajcarski podružnici „Narodnega Doma“, a potem zadovoljni razšli se vsak na svoj dom, ker je nam bilo tako izvrstno vspele rodoljubno podjetje.

Omeniti mi je še, da si je največ zaslug o ustanovitvi naše podružnice stekel g. blagajnik J. Vdovič, za kar naj se mu tu javna zahvala izreka; mlademu društvu pa kličem; „Živi, razvijaj se in blagi sad nam rodi v prospeh mile domovine naše!“

Iz Ormoža 16. novembra. [Izviren dopis.] Tukajšnji mestni zastop je bil že iz Središča v šte. 243 „Slovenskega Naroda“ dobro opisan; tudi „Parlamentar“ je v šte. 44 važnost tukajšnjih občinskih zadev spoznal in večemu občinstvu prijavil. O čem pa se sučeta imenovana dopisa?

Prvič o tem, da je tukajšnji župan g. F. Kosol v kratkih letih zapravil več ko 2600 gld., katerih sedaj občini ne more povrniti. Drugič, da se v tej zadevi od nobene više oblasti nič ne stori, dasiravno je to celo stanje znano slavnemu deželnemu odboru v Gradci.

Jedini okrajni odbor Ormoški se je tako dolgo trudil, da je vendar jedenkrat dosegel, da je mestni zastop zaostale račune položil; okrajni odbor dobiva redno račune od vseh občin v pregledavanje in odobrenje, le od Ormoške občine jih ni mogel dobiti. Ker vsled tega okrajni odbor občini nobenih nalog dovolil ni, še le potem so bili prisiljeni položiti račune; pa nikar ne mislite, da bi bilo c. kr. okrajno glavarstvo ali celo slavni deželni odbor občini naložil, račune položiti: naloge same so bile tista viša zapoved, ki je okrajnemu odboru na pomoč prišla. Za to pa je okrajni odbor tudi zatožen bil pri deželnem odboru, kakor da bi le iz strankarskih vzrokov nalog ne dovolil.

Pa kaj je okrajni odbor videl iz računov, za zadnjih 5 let ob jednem položajih?

Videl je strašno prikazen, da je župan gospod Kosol, sicer zagrizen nasprotnik Slovencev, v občinsko blagajnico dolžen bil nad 2500 gld. do konca leta 1884; ta deficit je do izročitve uprave narastel nad 2600 gld.

Blagajnični ostanki pa so tako-le rasli, bili so: koncem leta 1880 1063 gld. 16 kr.
 " " 1881 1117 " 87 "
 " " 1882 1322 " 75 "
 " " 1883 1826 " 78 "
 " " 1884 2533 " 94 "
 pri izročitvi uprave leta 1885 pa 2627 gld. 80 kr.

Okrajni odbor je ta nered slavnemu deželnemu odboru naznanil; tudi c. kr. okrajnemu glavarstvu je ta zadeva znana ali bi vsaj kot prvej nadzornovalnej instanci morala znana biti. Pa zakaj molčijo vse više oblasti? Ali se jim smili liberalec g. Kosol? ali celo liberalni občinski mestni zastop? Ali jim sploh ni mar za občinsko premoženje? Vse to ne drži, pa nekaki drugi vzrok se nam zdi veljavniši: te oblasti so tega nereda deležne, so same krive, da je to tako daleč prišlo! Zakaj so pustile 2 leti brez mandata gospodariti stari mestni zastop, ki je namesto 3 leta čez 5 let gospodaril? Ko bi se bile volitve obnovile 2 leti poprej, ko je blagajnični ostanek le 1322 gld. 75 kr. znašal, bi se bilo obč. premoženja prihranilo 1305 gld. 5 kr.

V skoro enakem, pa ne tako jasnem slučaju je državno pravdnstvo v Celji postopalo proti občinskemu predstojniku Šalamunu iz Obrežja; ali se za Ormoško občino briga ali ne, dozdej ni znano; znano je le to, da je g. Kosol 2500 gld. dal intabulirati na vse svoje zemlje, katere pa so s hranilničnimi in drugimi dolgovi tako zadolžene, da nima ta intabulacija nobene vrednosti. Čuje se, da hoče Ormoška hranilnica, ker morda slutiti, ko bi utegnulo državno pravdnstvo tudi proti njemu postopati, priskočiti svojemu zvestemu pristašu g. Kosolu ter mu vrhu vseh uknjiženih dolgov posoditi 4000 gld., da občini poprej plača dolg od 2627 gld. 80 kr. in nekatere druge silne dolgove, ker je že eksekutivna cenitev proti Kosolu razpisana. Pa mislimo, da se bode hranilnično vodstvo, katero je sicer skoro ravno isto kakor mestno zastopstvo, pobrinilo, da hranilnica vendar ne bode tako nepremišljeno ravnala in ondi denar izposojevala, koder nima nobene varnosti več.

Ako je sedaj že intabuliran znesek od 2500 gld. brez vse varnosti, bo še tem bolj svota od 4000 gld. Ko bi hranilnica to storila, bi zgubo od občine samo na hranilnico prenesla, to bi bil jedini nasledek: naj rajši bogata (?) hranilnica zgubi, nego siromaška občina! To pa ne gre, ker je po § 2 hranilničnih statut občina odgovorna za hranilnično delovanje, toraj ne more naopak hranilnica prevzeti odgovornosti za delovanje občine.

Sploh pa glede tukajšnje hranilnice opozarjamo više nadzorne oblasti prvič, da je rezervni fond tukajšnje hranilnice še jako mali (znaša le 5055 gld. 88 kr.), toraj se mora zgube kolikor mogoče ogibati; drugič, da se nam čudno zdi, kako je pri tako malem zavodu mogoče, da je blagajnični ostanek predlanskega leta bil nad 30.000 gld. koncem leta 1884 pa že celo več nego 50.000 gld. (namreč 50.626 gld. 10 kr.) kakor računi hranilnica kažejo. Pitamo slavno c. kr. namestnijo, se-li to ujema s pravilno upravo hranilnic sploh?

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 17. novembra.

Predseduje župan Grasselli, navzočih 22 odbornikov. Ovarovateljema zapisnika imenujeta se odbornika Srečko Noll in Alfred Ledenik.

Na predlog odbornika dr. viteza Bleiweisa-Trsteniškega voli se mesto odstopivšega gosp.

Žužka v magistratni in vodovodni odsek odbornik Fran Potočnik, v stavbeni odsek odbornik, Tomek.

Odbornik J. Hribar utemeljuje svoj samostalni predlog, naj se ustanovi v Ljubljani šesta lekarna in o tej zadevi pošlje prošnja do vlade, ter nasvetuje naj mestni zbor izreče:

- a) da načelno odobrava nasvet predlagatelja, da se ali v Vodnikovi ulici, na Resljevi cesti, na cesarja Josipovem trgu ali pa na gornji Poljanski cesti ustanovi šesta lekarna v Ljubljani.
- b) da se ta nasvet v poročanje predloži vsem peterim Ljubljanskim lekarničarjem, stalnemu mestnemu zdravstvenemu svetu in pa društvu kranjskih zdravnikov.
- c) Došla mnenja ima mestni magistrat izročiti v konečno poročanje policijskemu odseku, kateri ima določiti in mestnemu zboru predlagati, kako se ima pridobiti koncesija 6. lekarne v Ljubljani. O prvem predlogu prične se daljši razgovor.

Župan Grasselli trdi, da se prvi predlog ne ujema z drugim. Tudi odborniki dr. vitez Bleiweis, Potočnik in Pakić želé predruženje predlogov. Podžupan V. Petričič ni načelno za šesto lekarno, ampak le, ako se za isto izjavijo dotične korporacije. Odbornik Velkavrh prav odločno odobrava ustanovitev šeste lekarne, katera bi ugajala množini prebivalstva, kakor je predlagatelj dokazal. Kako daleč morajo sedaj hoditi po zdravila prebivalci sv. Petra predmestja ali Poljanskih ulic, še dalje pa oni z dežele na tem kraji mesta. Govornik torej zmatra 6. lekarnico v tem delu mesta, naj bode v katerih koli ulicah, za jako potrebno in bode glasoval za prvi predlog. Odbornik Hribar brani svoj predlog in misli, naj bi se mestni zbor na vsak način načelno izrekel za šesto lekarno. Vprašati se morajo dotične oblasti in lekarničarji o tej zadevi. Da lekarničarji ne bodo ustanovitve nove lekarne odpravili, je pač razumljivo. Policijski odsek pa bode imel priliko, ko bi se vsa oblastva izrekla proti šesti lekarni v nasvetovanem okraji, da je ne predlaga. — Pri glasovanju se prvi del predloga ne vsprejme, pač pa se odobrita ostala dva predloga z veliko večino.

Odbornik Trtnik utemeljuje svoja samostalna predloga, da bi se še jedna svetilnica postavila v sredi Rečnih ulic v Krakovem in naj bi se uvela celonočna razsvetljava Krakovskega nasipa po zadnji plinovi svetilnici blizu Gradašice. Zadnji predlog utemeljuje s tem, da ondu mimo hodi jako mnogo gg. častnikov in vojakov in se vozi mnogo voz v pozni noči. A delavci na Ljubljani čestokrat na nabrežje nalože kamenja in hlodov, katere ni moči pred nočjo odpeljati, kar je velika nevarnost za ljudi, ondu hodeče. Predloga se jednoglasno odobrita in mestnemu magistratu se naroči, da se sklep takoj izvrši. (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Najviše priznanje) izrazilo se je g. L. Kropu, gimnazijskemu ravnatelju v Kranji povodom njegovega umirovljenja.

— (Naš rojak dvorni svetnik pl. Štefan) izbran je predsednikom konferenciji, ki se je te dni sešla na Dunaji, da določi in vsprejme normalni diapason.

— (Darilo.) G. Kržič, katehet nunske šole podaril je društvu katoliških rokodelskih pomočnikov 100 gld. Društvo kupilo je že lani na vrtu vdove Schreinerjeve lep prostor za 2000 gld., na katerem se bode postavilo društveno poslopje, za kar si posebno prizadeva društveni neumorni načelnik g. katehet Gnezda.

— (Deželni odbor štajerski) bode, kakor smo že poročali, v prihodnji zborbi deželnega zbora predlagal, naj se na nižji gimnaziji v Ptuiju sistemizuje mesto učitelja za slovenščino. Da ne bi kdo pretiraval ljubeznivosti štajerskih deželnih očetov do slovenske stvari, treba je tu komentara. Deželnemu odboru štajerskemu sigurno ni do tega, da bi slovenščino v Ptuiju vodil spreten veščak, ker ta pouk preskrbuje se zadosta umno od klasičnih filologov, Slovencev. Marveč radi bi štajerski Nemci znebili se v Ptuiju več slovenskih profesorjev, ki so dosihdob sicer bili nameščeni za klasične jezike, a se je vendar moral ozir jemati na take, ki so bili Slovenci, da so poleg klasičnih jezikov učili tudi slovenščino. Da bi se torej za v bodoče mej Ptujskimi profesorji število Slovencev skrčilo v jedno jednoto, v posebnega učitelja slovenščine,

zato najnovejši predlog štajerskega deželnega odbora. Predlog je prikupljiv in ima namen begati javno mnenje. Pač res: „Timeo Germanos — et dona ferentes!“

— (Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ v Ljubljani.) Nekaj opazk gg. poverjenikom, ki bi utegnile njihov posel še močnejše olajšati. Kakor je iz tiskanega navoda in iz uravnave knjižic samih razvidno, so knjižice preračunjene za 100 udov in na dobo jednega leta, oziroma 12 mesecev s krajcarskimi, oziroma z desetkrajcarskimi doneski, tedaj na pravilno prinašanje doneskov v posebnih obrokih. Skušnja nas pa uči in sploh znano je, da se dosti prostovoljnih doneskov nabere v veseli družbi po gostilnah, pri zabavah, veselicah in koncertih, pri igrah za posebne kazni, pri stavah itd. Tu se ne more jemati ozira na donesek vsakega posameznega uda dotične družbe; tu se le reče, v tej in tej družbi se je skladalo za „Narodni Dom“ in zložilo toliko. Ker se po tej poti posebno krajcarske knjižice, preračunjene na manjše svote, lahko prazné, bi svetovali gg. poverjenikom, naj odmenijo takim slučajem kar cele strani v svojih knjižicah z napisi, kakor na pr.: Vesela družba od — do —; ali: Kazni pri igri od — do — itd. To ugaja tem bolje, ker se nabirajo v taci slučajih po navadi okrogle svote, recimo 50, 60 krajc. itd., ne pa 12, 24, 36, 48 kr., kar bi se skladalo in ujemalo s posameznimi predali v knjižicah. Število razprodanih knjižic je v pretečenem tednu narastlo za tri krajcarske, tako, da imamo razprodanih sedaj 21 krajcarskih knjižic. Dobili smo namreč kot 19, krajcarsko knjižico pod št. 299 (poverjenik g. A. J.) iz Krškega, kot 20. knjižico pod št. 110 (poverjenik g. J. K.) iz Reke pri Cirknem in kot 21. knjižico pod št. 298 (poverjenik g. J. L.) tudi iz Krškega. Razen tega došel nam je od nekod mesečni donesek na desetkrajcarsko knjižico. Lepa hvala marljivim nabiralcem! (Denar in oglasila pošiljati je g. dr. Josipu Starétu, blagajniku „Narodnega Doma“ v Ljubljani.)

— (Narodna čitalnica Ljubljanska) priredi v nedeljo dne 22. novembra 1885 društveno besedo s sledečim vspeedom: 1. pl. Raab in Schramel — „Vindobona“, putnica; svira vojaška godba. 2. Gjuro Eisenhut — „Spas brodar“, možki zbor. 3. Balfé — „Ciganka“, ouvertura; svira vojaška godba. 4. Stritar — „Pisarjev sin“, govori gosp. A. Jeločnik. 5. Millöcker — Potpourri iz opere „Vojaški mašnik“, svira vojaška godba. 6. Knal — „Pihaj vetrič“, čveterospev; pojo gg. Pribil, Pelan, Valenta in Paternoster. 7. Eulenberg — „Prvikrat bije srce“, svira vojaška godba. 8. Plesni venček. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Pristop imajo le p. t. društveniki narodne čitalnice.

Odbor.

— (Katarinino slavnost) priredi tukajšnje delavsko izobraževalno društvo dne 22. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih čitalnične restavracije. — Spored: Petje, deklamacija in plesni venček s sodelovanjem nekega orkestra z instrumenti na lok. — Čisti dohodek pripade izobraževalnim namenom omenjenega društva. — Ustopnice za osobo 30 kr. dobe se v glavni trafiki in v trafiki v čitalničnem poslopji in zvečer pri kasi.

— (Veliko tovarno zida firma Götzner s Tirolskega v Trziči. Nova tovarna bode predilnica in tkalnica, oskrbljena bode z najnovejšimi stroji, katere bode gonila vodna moč, in namen jej bode, tekrovati z židovi Dunajskimi. Kakih 500 delavcev in delavk bode v tej tovarni dobilo dela in zaslužka. Ako je vse to res, potem bode nova tovarna za ves okraj koristna.

— (Nova postaja) otvorila se bode v 25. dan t. m. na progi mej Dolenjim Dravbregom in Prevalji, toda le za osobni promet.

— (Strojevodja Barbič), rodом Slovenec, preprečil je v 7. dan t. m. na dalmatinski železnici blizu Labina veliko nesrečo. Velika skala zavalila se je na tir baš pri prihodu vlaka. A Barbič bil je hladnokrvnen dovolj, da je hipoma ustavil vlak. „Narodni list“, kateremu smo posneli to vest, hvali Barbiča in mu kliče: „Slava Barbiču, a priekor željezničkoj upravi, koja je znala, da ona pogibelj preti, a radi škrtosti nije se postarala odstraniti je!“

— (Banka „Slavija“) sklenila je v mesecih julij, avgust in september t. l. 23.791 novih zavarovanj za 26.147.045 gld. 3 kr. kapitala ter je zato prejela 483.895 gld. 77 kr. zavarovalnine in pristojbin. Za škode plačala je v teh treh me-

secih 280.932 gld. 93 kr. Denarni promet osrednje blagajnice iznašal je 2.763.502 gld. 50 kr. V posojilnicah bilo je v tem času naloženih 403.310 gld. 99 kr., na zemljišča posojenih pa 593.790 gld. 10 kr. Gasilne brigadne dobile so štiri občine. — Od 1. januarja do 30. septembra t. l. bilo je sklenenih 56.027 novih zavarovanj za 58.219.269 gld. 13 kr., ter se je uplačalo zavarovalnine in pristojbin 1.321.507 gld. 76 kr., izplačalo pa za škode 533.634 gld. 21 kr. Samoupravna društva za zavarovanje pokojnin postajajo od dne do dne bolj priljubljena. Dokaz temu je, da štejejo do konca septembra 1885. že 1302 člena, ki so skupno zavarovali 149.700 gld. 90 kr. pokojnin in zato obvezali se uplačati 534.524 gld. 52 kr. ulog. — Tudi zastopniški pokojninski fond se izdatno in hitro množi, kajti koncem septembra t. l. imel je že 56.241 gld. 57 kr. premoženja.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sofija 18. novembra. Tekom včerajšnjega dne nasokčili so Srbi z mnogobrojnimi četami Slivnico z leve in z desne. Na obeh straneh zavrtili so je Bolgari, kateri so, prestopivši potem v ofenzivo, Srbe pet kilometrov daleč podili, jih veliko pobili, nekoliko pa vjeli.

Sofija 17. novembra. Domneva se, da bodo Srbi Slivnico na levem krilu nasokčili. A Bolgari so na ta napad, kakor tudi na napad od Lom Palanke pripravljeni. Za trdno se upa, da se bode Slivnica krepko branila, akoravno so Bolgari v manjini. Sicer pa bode v treh dneh okoli Sofije dovolj vojakov zbranih, da se začne ofenzivno postopati. Bolgari imajo doslej 800 mrtvih in ranjenih. Govori se, da so Bolgari pri Vidinu 150 Srbov vjeli.

Dunaj 18. novembra. Ogerska delegacija objavila je v zaključni seji svoje ukrepe. Haynald imel konečni govor, zaklical cesarju „hoch“, kateri klic delegati živahno ponavljali. — „Wiener-Zeitung“ objavlja zakon, s katerim so porotna sodišča na Dunaji, v Korneuburgu in Dunajskem Novem mestu še nadalje ustavljena, zakon, po katerem so pravna opravila in pisma glede arondovanja zemljišč i nadalje kolkov in pristojbine prosta, — zakon o pristojbinskih olajšavah pri konvertiranju železniških prioritetnih obveznic.

Zagreb 17. novembra. Banski stol odtegnil je dr. Davidu Starčeviću, ki je v preiskovalnem zaporu, pravico odvetnikovanja na nedoločen čas, dr. Franku za vselej, dr. Derenčinu na tri mesece. Deželni zbor sklenil je, da se poslanca Kumičić (47 glasov proti 25) in dr. Radošević (48 glasov proti 24) izročita sodniji.

Tuči:

16. novembra.

Pri **Stonu:** Wild z Dunaja. — Falkennau iz Prage. — Grof in grofica Keglevich iz Budimpešte. — Dietrich z Dunaja. — Stern iz Zagreba. — Maschuk z Dunaja. — Fischl iz Karlova.

Pri **Salici:** Müller z Dunaja. — Czerwiakowsky iz Trsta. — Spitzer z Dunaja. — Dr. Buchwald iz Trsta. — Bahatsch, Nedička z Dunaja.

Pri **cesarji avstrijskem:** Šteiningger iz Celja. — Riedner z Ljubljane.

Umrli so v Ljubljani:

11. novembra: Alojzij Merlak, c. kr. umirovljeni uradnik, 69 let, Sv. Petra cesta št. 56, za oslabiljenjem v starosti.

V deželnej bolnici:

9. novembra: Neža Rihar, gostija, 65 let, za oslabiljenjem moči.

10. novembra: Marija Ilvar, gostija, 70 let, za plućnim edemom. — Neža Mele, dekla, 33 let, za jetiko.

11. novembra: Apolonija Gallč, godčeva žena, 67 let, za kroničnim plućnim emphysemom. — Meta Okorn, gostija, 85 let, za starostjo. — Mihajl Angioli, dninar, 27 let, za jetiko.

12. novembra: Janez Omahen, dninar, 55 let, za plućnico.

Tržne cene v Ljubljani

dné 18. novembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 0	Špeh povojen, kgr.	— 68
Rež,	5 53	Surovo maslo,	— 84
Ječmen,	4 39	Jajce, jedno,	— 3
Oves,	3 0	Mleko, liter	— 8
Ajda,	4 23	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	4 87	Telečje	— 60
Koruza,	5 3	Svinjsko	— 56
Krompir,	2 86	Koštnovo	— 35
Leča,	8	Pišanec	— 45
Grah,	8	Golob	— 17
Fižol,	8 50	Sena, 100 kilo	2 05
Maslo,	— 90	Slama,	2 05
Mast,	— 80	Drva, trda, 4 metr.	7 60
Špeh fišen,	— 54	„ mehka,	5 50

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
17. nov.	7. zjutraj	744.52 mm.	0.6° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	744.82 mm.	2.0° C	z. svz.	d. jas.	
	9. zvečer	745.24 mm.	0.6° C	z. svz.	jas.	

Srednja temperatura 1.1°, za 23° pod normalom.

Vremensko poročilo 17. nov. Zračni tlak skoro po vsej Evropi visok, samo v Biscaya-zalivu in na Grškem s pod 760 mm. Vetrovi v Srednji Evropi slabi, v Angliji in na jugu viharno, pri Trstu burja. Nebo jasno, na Spodnjem Donavu dež in sneg. Temperatura nizka. — Pričakovati, jasno, suho in mrzlo vreme.

Dunajska borza

dné 18. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81 gld. 60 kr.
Srebrna renta	82 „ 20 „
Zlata renta	108 „ 25 „
5% marčna renta	99 „ 50 „
Akcije narodne banke	860 „ — „
Kreditne akcije	2.1 „ 60 „
London	125 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Napol	10 „ — „
C kr. cekini	5 „ 97 „
Nemške marke	61 „ 80 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 126 „ 50 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 171 „ 25 „
Ogrska zlata renta 4%	96 „ 90 „
„ papirna renta 5%	89 „ 60 „
5% štaterske zemljišče odvez obliq	104 „ — „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 116 „ 75 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125 „ 50 „
Prior. obliq Elizabetine zapad. železnice	114 „ 50 „
Prior. obliq Ferdinandove sev. železnice	105 „ 50 „
Kreditne srečke	100 gld. 176 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ 17 „ 80 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 96 „ 75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld a v	188 „ 75 „

Vajenec,

ki je dovršil vsaj štiri gimnazijske razrede, **vsprejme** se takoj

pri glavnem zastopu banke „Slavije“

v Ljubljani, Kongresni trg št. 7. (685)

Tropinec in žganje iz vinskih drožij,

stare in novo blago, prodaja na drobno in d. belo **JANEZ WAGNER**, posestnik žganjarnice v Modernu na Ogerskem. (624—8)

Zasobnik

želi se udeleževati z zneskom od **3000 do 4000 gld.** pri kakem solidnem podjetju. — Ponudbe vsprejema Fran Müller-jev Annoncen-Bureau v Ljubljani, (675—3)

Proda se hiša

št. 8 na Strmem potu v Ljubljani

iz proste roke. Hiša ta obstoji iz dveh poslopij, ima 7 sob, 2 kleti, hlev, pód, šupo, 2 orali svetá, travniki in njive, je okoli hiše. — Natančneje se izve pri **Henriku Magistru** v hiši. (659—2)

A. SCHWEIGER,

zobozdravnik,

Fran Josipova cesta št. 5, I. nadstr.,

ordinira od 9. do 1/2 1. ure dopoldne in od

3. do 5. ure popoldne. (676—2)

Erven Lucas Bols,

ustanovljeno leta 1575,

katerih specialitete:

Curacao-Anisette,

(Curacao-sko aniško žganje)

c. k. dvorni zalagatelj,

liji, k. nizozem. dvorni

zalagatelj,

Amsterdam,

se dobi v prvih

prodajalnicah v

deželi. (634—9)

A. RAUNICHER-jeva

zaloga čevljarskega blaga,

Židovske ulice št. 6,

priporoča častitemu občinstvu svoje lastnoročne izdelke čevljarskega blaga za **gospode, gospe in otroke** v najlepših izdelkih in po najnižjih cenah.

— Dalje opozarja imenovana firma na svojo bogato zalogo (603—10)

čevljev za dečke in deklice,

ki se izjemoma po **jako znižani ceni** razprodajejo.

Lepo stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo in z vsem drugim **takoj odda** gospod **Josip Pauer** na Šentpeterskem predmestju. (682—2)

FRAN DEŽMAN,

knjigovez v Ljubljani, Stari trg št. 24,

ima še v zalogi in priporoča kakih 300 knjig:

„Glasi domorodni“, zložil Lovro Toman,

8°, 140 strani. — Da bi se knjige hitreje razprodale, znižal je ceno od 60 kr. na **20 kr.** (677—2)

Čiščenje in zboljšanje vina.

Najgotovjše, nehitrejše in najcenejše sredstvo za **čiščenje in zboljšanje vina in popraviljanje bolnega vina** je

prava francoska galerta

tvrdke **COIGNET & C.** v Parizu, Lyonu, Marseillu.

To **zrežamčeno sredstvo** z navodilom, kako je rabiti, se vedno dobiva pri tvrdki

A. HARTMANN v Ljubljani,

pisarna v Tavčar-jevi palači. (587—13)

Burgundsko vino.

To fino in dobro Burgundsko vino Ogerske (francoske trte, nasajene v obširnih vinogradih na Ogerskem) priporočajo slavni zdravniki zaradi njega milobe in izvrstnih svojstev pri želodčnih boleznih, pomanjkanju krvi, oslabiljenju, diarrih in reknavescenci izrednim vspehom. — Zdravilnica v Lindwiesu (Slezija) uporablja to vino že več kakor 15 let in priporoča posebno kot okrepjujoče pri reknavescenci.

Jedino zalogo za Kranjsko

ima (656—3)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Velika steklenica velja 80 kr., 10 steklenic 7 gld.

Po pošti se pošlje najmanj 5 steklenic.

Dr. Spranger-jeve

kapljice za želodec.

Tajni medicinski in dvorni svetnik dr. Bücking, medicinski svetnik dr. Cohn, dr. Mäuning in mnoge druge zdravniške avtoritete so je preskusile in je za izvrstno domače (ne tajno) sredstvo priporočajo proti vsem želodčnim in trebušnim boleznim. Pomagajo takoj proti migreni, krču v želodci, omedlevici, glavobolu, trehobolu, zasliženju, želodčni kislini, vzdigovanju, omotici, koliki, skrofelnom itd., proti zlatej žili, zaprtju. Hitro in brez bolečin meče in povrnejo slast do jedij. Poskusite samo z malim in prepričajte se sami. Jedna stekl. 50 in 30 kr.

Pri gospodu **lekarji Svobodni**, pri Zlatem orlu, na Presirnem trgu. (716—88)

Velika partija 1 (788—120)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po pošttem povzetju, ostanek po 5 gl.

Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Uzenci proti pošiljavi marke za 10 kr.

Restitucijski

fluid

pomoženi, tudi

konjski cvet

imenovan,

rabi za drgnjenje v krepilo udov pri konjih. Ta cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in praktičnih poljedelcih glede učinka kot izboren skušen ter priznan kot najboljši zdravilen in krepičen, obrani konja do pozne starosti, celo pri največjem trpljenju vztrajnega in pogumnega, zabranjuje otrplost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očvrstjenju) po kakem trdnopolnem delu. Dalje rabi kot podpiralno in ozdraviljujoče sredstvo pri pretegu žil, otekanju kolen, kopitnih boleznih, otrpnenju v boku, v križi i. t. d., otekanju nog, mehurjih na nogah, izvinjenju, tišanju od sedla in oprave, pri sušici i. t. d., s kratka skoro pri vseh vranjih boleznih hihab.

1 steklenica z rabilnim navodom vred stane 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred samo 4 gld.

Prodaja in vsak dan razpošilja zdravila s pošto na deželo: (655—3)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.